

СОВЕТ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
«ТУКТАРОВО-УРДАЛИНСКОЕ
СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ»
ЛЕНИНОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ЛЕНИНОГОРСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ТУКТАР-УРДАЛАСЫ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӨМЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

KAPAP

№ 12

2021 елның «20» мае

Татарстан Республикасы
Лениногорск муниципаль
районының «Туктар-Урдаласы авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеке
Уставына үзгәрешләр керту
турында

«Россия Федерациясе Бюджет кодексының аерым нигезләмәләренән гамәлдә булуын тұктатып тору һәм 2020 елда федераль бюджетны үтәү үзенчәлекләрен билгеләү турында» Федераль законга үзгәрешләр көртү хакында» 2020 елның 1 апрелендәге 103-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Россия Федерациясе Эчке эшләр органнары хезмәткәрләренә социаль гарантияләр һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр көртү турында» Федераль законның 9 статьясына үзгәрешләр көртү хакында» 2020 елның 20 июлендәге 241-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законга, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законга үзгәрешләр көртү хакында» 2020 елның 20 июлендәге 236-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына яца редакциядә (1 нче күшымта) үзгәрешләр кертергә.

2. Элеге карап гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

3. «Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль района «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр керту турында» каарны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алу өчен жибәрергә.

4. «Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр керту турында» каарны, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләрне, дәүләт теркәвенә алынганнан соң гамәлдәге законнара билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы, Лениногорск районы, Туктар Урдаласы авылы, Совет урамы, 98, мәдәният йорты бинасында Совет урамы, 103, Карагай авылы, Тельман урамы, 31 нче йорт адресы буенча урнашкан КФУ бинасында буенча урнашкан мәгълүмат стендларында халыкка житкерергә һәм Лениногорск муниципаль районы рәсми сайтында (<http://leninogorsk.tatarstan.ru>), Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

5. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үз жаваплыгымда калдырам.

Лениногорск муниципаль района
«Туктар- Урдаласы авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы,
Совет рәисе

Г.Ә. Эхмәтова

Күшымта №1
 Татарстан Республикасы
 Лениногорск муниципаль районы
 «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге»
 муниципаль берәмлеге Советы
 карары буенча

20.05.2021 г. №12

**Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының
 «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына
 үзгәрешләр**

6 статьяда:

1 частька түбәндәге эчтәлекле 16 пункт өстәргә:

«16) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан курсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны биру»;

1 өлешне түбәндәге эчтәлекле 17 пункт өстәргә:

«17) алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәту чараларын гамәлгә ашыру»;

1 өлешне түбәндәге эчтәлекле 21 пункт өстәргә:

«21) авыл жирлеге территориясендә элек исәпкә алынган күчемсез милек объектларының хокукларын ачыклау буенча чаралар үткәрү, күчемсез милек объектларының хокук ияләре турында мәгълүматларны күчемсез милекнен Бердәм дәүләт реестрына кертү өчен жибәрү һәм каарлар кабул итү»;

10 статьяда:

1 абзацны түбәндәге эчтәлекле 14 пункт өстәргә:

«14) инициатив проектлар»;

1 абзацның 14 пунктын 15 пункт дип санарага;

2 булекне түбәндәге эчтәлекле 15.1 статья белән тулышланырырга:

«Статья 15.1 Инициатив проектлар

1. Муниципаль берәмлек халкы өчен яки аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле булган чараларны гамәлгә ашыру, жирле әһәмияткә ия мәсьәләләрне яки Лениногорск муниципаль районы жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукуы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү максатыннан, Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына инициативалы проект көртөлөргә мөмкин. Инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлек территориясенең бер өлешен билгеләү тәртибе жирлек Советының норматив

хокукый акты белән билгеләнә.

2. Инициативалы проектны кертү инициативасы белән тиешле муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче ун елдан да ким булмаган һәм ун яшькә житкән инициатив төркем, территориаль иҗтимагый үзидарә органнары, иске авыл торак пункты (алга таба - проект инициаторлары) чыгыш ясарга хокуклы. Инициативалы төркемнең минималь саны жирлек Советының норматив хокукый акты белән киметелргә мөмкин. Проект инициаторы булып чыгу хокукуы, жирлек Советының норматив хокукый акты нигезендә, шулай ук тиешле муниципаль берәмлек территориясендә эшчәнлек алыш баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алышра тиеш:

- 1) муниципаль берәмлек халкы өчен яисә аның бер олеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирау;
- 2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнэрне нигезләү;
- 3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрне) тасвирау;
- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәклө чыгымнарны алдан исәпләү;
- 5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;
- 6) әлеге проектны тормышка ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;
- 7) инициатив түләүләрнең планлаштырыла торган күләменнән тыш, инициатив проектны гамәлгә ашыруга әлеге акчалардан файдалану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәтмә;
- 8) инициатив проект гамәлгә ашырылачак муниципаль берәмлек территориясенә яисә аның бер өлешенә норматив хокукый актында билгеләнгән тәртип нигезендә күрсәтү;
- 9) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы норматив хокукый актында каралган башка белешмәләр.

4. Инициативалы проект аны Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына керткәнче, гражданнар жыенында, жыелышында яки конференциясендә, шул исәптән территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыенында яки конференциясендә, инициативалы проект турында фикер алышу, аның муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләренә туры килүен, инициативалы проектны гамәлгә ашыруның максатчанлыгын билгеләү, шулай ук жыенны кабул итү максатыннан каралырга тиеш., гражданнар жыелышы яки конференциясе тарафыннан инициативалы проектка ярдәм итү турында каар кабул ителде. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнарның бер конференциясендә берничә инициативалы проектны карау мөмкин.

Авыл жирлеге Советының норматив-хокукый акты белән гражданнарның

инициативалы проектка ярдәм итү турыйндағы мәсьәлә буенча фикерен ачыклау, шулай ук гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән дә күздә тотылырга мөмкин.

Проект инициаторлары инициативалы проектны Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына керткәндә ана жыен, жыелышлар яки конференцияләр беркетмәсен, гражданнарны сораштыру нәтижәләрен һәм (яки) муниципаль берәмлек халкының инициативалы проектны яки аның өлешендә хуплавын раслаучы кул кую җәгазыләрен куялар.

5. Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына инициатив проект керту турында мәгълүмат Лениногорск муниципаль районның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында инициатив проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) һәм Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына урнаштырылырга тиеш һәм әлеге статьяның З олешендә күрсәтелгән белешмәләр булырга тиеш., шулай ук проект инициаторлары турында. Бер үк вакытта гражданнар Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү вакыты биш эш көненнән дә ким булмаска тиеш. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналтынчы яшькә җиткән муниципаль берәмлек халкы җибәрергә хокуклы. Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты әлеге мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат Лениногорск муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырылган, аның составына әлеге жирлек кергән. Авыл торак пунктында әлеге мәгълүмат иске авыл торак пункты гражданнарына җиткерелергә мөмкин.

6. Инициативалы проект Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты тарафыннан 30 көн эчендә мәжбури каралырга тиеш. Лениногорск муниципаль районы «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәгә карарларның берсен кабул итә:

1) жирле бюджет турыйндағы карапада карапада бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзу һәм карау (жирле бюджет турыйндағы карапада үзгәрешләр керту) тәртибе нигезендә тиешле максатларга һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә инициативалы проектны хупларга һәм аны әшне дәвам итәргә.);

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

7. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты әлеге инициативалы проектны хуплаудан баш тарту турында түбәндәгө очракларның берсендә карап кабул итә:

1) инициатив проектны керту һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, жирлек уставы таләпләренә туры кilmәве;

3) жирле үзидарә органнарында кирәkle вәкаләtlәr һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәk булган акчалар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган);

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты әлеге статьяның 7 өлешендәгө 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының жирле үзидарә органына карап тикшерүгә тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициативалы проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү тәртибе жирлек Советының норматив-хокукий акты белән билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар хисабына финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларга карата инициативалы проектлар, инициативалы проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту өчен нигезләр, мондый инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының норматив хокукий акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта таләпләр өлештән тора 3, 6, 7, 8, 9, 11 әлеге статьяның 12 пункты да кулланылмый.

11. Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән очракта, шул исәптән өстенлекле проблемаларны тасвирлау белән, Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аның Формалаштыру һәм эшчәnlек

тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә. Коллегиаль орган (комиссия) составы Лениногорск муниципаль районның «Писмән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты тарафыннан төзелә. Шул ук вакытта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэммин ителергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, тиешле муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче башка граждантар, граждантар жыены, жыельышы яки конференциясе белән вәкаләтле затлар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар, Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә инициативалы проектны гамәлгә ашыруны ижтимагый контролдә тотарга хокуклы.

14. Лениногорск муниципаль районы «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының инициатив проектын карау, инициатив проектны гамәлгә ашыруның барышы, шул исәптән акчадан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынучы затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм Лениногорск муниципаль районның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырылырга тиеш. Лениногорск муниципаль районның «Писмән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтиҗәләре турындагы хисабы «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь көн эчендә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм рәсми сайтка урнаштырылырга тиеш. Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты әлеге мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат Лениногорск муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла, аның составына жирлек керә. Авыл торак пунктинде әлеге мәгълүмат авыл жирлеге граждантарының игътибарына житкерелергә мөмкин»;

16 статьяның 9 пунктына түбәндәге эчтәлекле 7 пунктча өстәргә:

7) инициативалы проектны тикшерү һәм аны хуплау турындагы мәсьәлә буенча карар кабул итү»;

20 статьяның 1 пунктына «Жирле үзидарәнен вазыйфаи затлары турында» сүzlәреннән соң» сүzlәр өстәргә:

инициативалы проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу»;

22 статьяның 2 пунктына түбәндәге эчтәлекле тәкъдим өстәргә:

«гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турындағы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәрелгән сораштыруда муниципаль берәмлек яки аның өлешендә яшәүчеләр катнашырга хоқуклы, аларда уналтынчы яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә»;

22 статьяның 3 пунктына түбәндәге эчтәлекле 3 пунктча өстәргә:

«3) уналтынчы яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган муниципаль берәмлек яки аның өлешендә яшәүчеләрнен әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау өчен»;

22 статьяның 5 пунктының 1 абзацында «гражданнардан сорашип белешүне билгеләү турында карап жирлек советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнардан сорашип белешүне билгеләү турында жирлек Советы каарында түбәндәге сүzlәр белән билгеләнә:

«Гражданнардан сорашип белешүне билгеләү турындағы карап Жирлек советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнардан сорашип белешү үткәрү өчен муниципаль берәмлекнен рәсми сайты «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә кулланылырга мөмкин. Гражданнардан сорашип белешүне билгеләү турында жирлек Советы каарында билгеләнә»;

22 статьяның 7 пунктындагы 1 пунктчасын: «яисә муниципаль берәмлек халкын» сүзләре белән тулыландырырга;

24.1 статьяда:

3 пункты түбәндәге эчтәлекле 5.1 һәм 5.2 пунктчалар белән тулыландырырга:

«5.1 жирлек Советының вәкаләтләре инициативалы проектларны тәкъдим итү, әзерләү, сайлау алу һәм тормышка ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла»;

5.2 Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек составына керүче торак пункт территориясенең яисә муниципаль район чикләрендә урнашкан торак пунктның әлеге өлешендә гражданнарның үзара салым акчасын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча авыл жирлеге составына керүче торак пункт территориясенең бер өлеше яисә муниципаль район чикләрендәге авылара территориядә урнашкан.»;

Түбәндәге эчтәлектәге 4.1 пункт белән тулыландырырга:

«4.1. Әлеге статьяның 3 пунктындағы 5.2 пункттасында каратан гражданнар жыены авыл жирлек Советы тарафынан кимендә 10 кеше яшәгән торак пункт территориясенең тиешле өлешендә яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырылырга мөмкин.

Жирлек составына кергән торак пункт, шәһәр эчендәге район территориясенең яисә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча гражданнар жыены үткәрелә торган муниципаль район чикләрендә урнашкан авылара территориянең чикләрен билгеләү критерийлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»

28 статьяга түбәндәге әйтәлекле 8 пункт өстәргә:

«8 жирлек Советы депутатына үз вәкаләтләрен даими рәвештә гамәлгә ашыру өчен әлеге устав белән Татарстан Республикасы Законы нигезендә билгеләнә торган чорга эш урынын (вазыйфаларын) саклау гарантияләнә һәм бер айга ике һәм алты эш көненнән дә ким булырга тиеш түгел».

71 статьяның 3 пунктын үз көчен югалткан дип танырга;

80 статьяның 2 өлешендәге 2 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Муниципаль берәмлек башлыгы жирлекләрнен теркәлгән уставын, Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы идарәсеннән Устав, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына үзгәрешләр кертү турында белешмәләр кергән көннән алыш 7 көн эчендә муниципаль берәмлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында жирлек советы каарын бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) бурычлы.

(2021 елның 7 июненнән үз көченә керә).